

„Защо не вирѣе нашето вѣстникарство“ *) и посочи на тѣзи причини: 1) нѣманьето единъ културенъ центръ, който да поддържа вѣстницитѣ; 2) нѣманьето у насъ на организирани общини; 3) нѣманьето на владици, които за гръцкитѣ вѣстници абонирвали всѣки по 100 — 150 нумера. Най-главната вина Славейковъ намѣрваше у нашето невѣжество, нашето скъперничество и незащитанье своето. Послѣднитѣ причини сж били най-вѣроятнитѣ. Сега тѣ сж и единичкитѣ, защото ние се сдобихми въ днешно врѣме съ първитѣ три нѣща, ала все пакъ нашето вѣстникарство не Богъ знае колко е ударило на прѣдъ. . .

V.

Българский печатъ извънъ Турско.

Направление.—Сравнителна характеристика. — Вѣстницитѣ на Добровски, Раковски, Каравелова, Ботевъ и др. — Вѣстницитѣ издавани на навечерието на руско-турската война: Нова България, Възраждане, Български Гласъ, Стара Планина и Българинъ. — Ступанъ.—Знание и Периодическото списание.

Днеска ни дай малко, днеска ни дай пиле,
А не саждь сто години злагни планини!

Каравеловъ.

Заробенъ бѣхъ, измъченъ бѣхъ,
Страдахъ въ неволи,
Ала съвсѣмъ убитъ не бѣхъ —
Имахъ своя воля,

Па оставихъ България
По свѣта се скитамъ
За да станъ Еремия
Свободно да викамъ:
„Свобода Свобода“

(Пѣсень на Раковски отъ Любенъ Каравеловъ).

Българский печатъ въ Турско не е могълъ да бжде откритъ, буенъ и смѣлъ органъ за буденьето въ политическо отношение, за развиваньето идеята на политическа самостоятелность, съ една рѣчь за революция противъ турския яремъ. Но ние мислимъ, че българск. печатъ въ Турско е достигалъ тая цѣль по единъ други, косвенъ и малко закритъ пхтъ, че той е най-много приготвилъ духоветѣ за нашето политическо възраждане, както това безспорно е направилъ за нашето черковно, общественно, народно свѣстяванье. Не сж могли да ра-

*) „Турция“ по него врѣме единичкь вѣстникъ въ Цариградъ е ималъ единъ абонатъ въ Охридъ, двама въ Одринъ, 10 въ София (и за двѣ години ни единъ не платилъ), 10 въ Браила (тоже за двѣ години не платили) 12 въ Пловдивъ, 17 въ Букурещъ, 30 въ Търново, 50 едва въ Цариградъ. „Дунавъ“ по него врѣме е ималъ въ Търново 85 абон. едно като ефтенъ и мѣстенъ, а друго защото властитѣ го налагаха на общинитѣ токо кажи волей-неволей.